

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע, בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 186 לפרשיות בהר-בחוקותי תשפ"ה

צאת שבת	כ. שבת	
20:19	19:08	חיפה
20:18	19:14	תל אביב
20:16	18:59	ירושלים
20:16	19:17	באר שבע

וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמֵשָׁה מְאָה וּמְאָה
מִכֶּם רַבָּה יִרְדְּפוּ [כו. ח]

**מה ביאור החשבון, הרי כשחמישה
רודפים 100 היחס 1:20, וכשמה
רודפים רבה, היחס הוא 1:100?**

רש"י: "אינו דומה מועטין העושין את
התורה למרובין העושין את התורה".
בכור שור: ככל שכמות הרודפים גדלה, כך
כמות האויבים שיפחדו מכם תגדל, משום
שיחשבו שאתם באים להילחם בהם עם
צבא גדול יותר.
חזקוני: היחס האמיתי הוא 1:20, כלומר
שאחד רודף עשרים. אולם כשהם מאוחדים
אז היחס יגדל משמעותית, שאחד ירדוף
מאה, שהרי גדולה זכותם של הרבים.

אם בַּחֲקֵתִי תֵלְכוּ [כו. ג]

מדוע כתוב 'בַּחֲקֵתִי', בלשון רבים?

אור החיים: א. רמז לשתי תורות, תורה
שבכתב ותורה שבעל פה. ב. לשון רבים
מורה על שני עיתים, יום ולילה, שצריך אדם
לקבוע עתים ללימוד תורה ביום ובלילה.

לקבלת העלון שלחו את
המילה 'מעוניין' למייל:
office@shaalti.co.il

וְאֵת עֲנֵבֵי נְזִירָךְ לֹא תִבְצֹר [כה. ה]

מה ביאור המילה 'נְזִירָךְ'?

בכור שור: "כשם שהתבואה הבאה מן
גרגרים הנושרים בלא חרישה וזריעה
קרויים 'ספוח', כן הענבים הבאים בכרמים
בלא זימור ובלא תיקון קרויים 'נזירים'. ועל
שם שהבעלים נפרשים מהם ומניחים
אותם קורא אותם 'נזירים'.

לֹא תִרְדֶּה בוּ בְּפָרְךְ [כה. מג]

רש"י: אל תאמר לו החם לי את הכוס
הזה ואינך צריך...

**מדוע נאסר לצוות על עבודות שלא
לצורך, אם העבד אינו יודע מכך?**

ר' חיים שמואלביץ: איסור עבודת פרך
בעבד עברי אינה אזהרה רק מפני
עבודה קשה, אלא איסור על עבודה
מיותרת שאין האדון זקוק לה, משום שיש
בכך זלזול בכבוד העבד העברי.
זה פסול משום שהאדון מסתכל על
העבד כבזוי ומושפל, במקום לכבד אותו
ולהחשיבו. האדון בלבו פנימה יודע שאינו
צריך לעבודה זו, והרי הוא מזלזל בעבדו
בלבו, ואף דבר זה אסרה תורה, כי חייב
האדון לכבד את עבדו העברי ולהחשיבו
אף בתוככי לבו.

לקבלת "טעימה", קבצים לדוגמא

מספרי 'תורתך שאלתי'
נא לשלוח את המילה 'דוגמא'
לנייד מס' 052-9453811
למייל office@shaalti.co.il

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אִישׁ כִּי יִפְלֵא נֶדֶר בְּעַרְכּוֹ [כז, ב]

וַיִּשְׁבְּתֶם לִבְטַח בְּאַרְצְכֶם. וְנָתַתִּי
שְׁלוֹם בְּאַרְץ [כו, ה-ו]

**לאחר שנכתב 'וישבתם לבטח בארצכם',
מדוע נכתבה ברכה נוספת על השלום -**

'וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְץ'?

אור החיים: שהברכה הראשונה 'וישבתם
לבטח בארצכם' היא רק על השלום
מ'בחוך, מהמדינות מבחוץ, שלא יקומו
עלינו למלחמה נגדנו.

ועדיין צריך ברכה שיהיה שלום מ'בפנים',
**שלא יהיה פירוד לבבות בעם ישראל בין
איש לרעהו,** ועל כך באה הברכה
הנוספת, 'ונתתי שלום בארץ, שיטע ה'
בעם ישראל שלום ורעות בין איש לאיש.

כְּשָׂכִיר כְּתוֹשֵׁב יִהְיֶה עִמָּךְ [כה, מ]

מה ההבדל בין שכיר לבין תושב?

חזקוני: "שניהם שכירים, אלא ש'שכיר'
הוא שכיר יום, ו'תושב' הוא שכיר שנה,
וכשם ששכיר יום אי אתה יכול לשעבדו
עבודה קשה בעיניו, שהרי יחזור בו מיד,
דפועל חוזר בו אפילו בחצי היום, כך תושב
לא תעבוד בו עבודת פרך ולא יהא חלוק
בינו ובין השכיר".

וְהִתְיַדְּוּ אֶת עֵוֹנָם וְאֶת עֵוֹן אֲבֹתָם
[כו, מ]

מדוע כתוב (בפסוק הבא), לאחר

היודו 'אף אני אלה עמם בקרי'?

כלי יקר: "לפי שלא יתלו בעוונם לבד, כי
יאמרו שאינן מספיקין להביא עליהם כל
המכות הללו ויתלו גם בעוון אבותם. על כן
נאמר 'אף אני אלה עמם בקרי...', ואז ירצו
בעוונם ויתלו בעוון עצמם".

לקבלת העלון שלחו את

המילה 'מעוניין' למייל:
office@shaalti.co.il

**מדוע נכתבה פרשת
ערכין לאחר הקללות?**

כלי יקר: "סמך פרשה זו לקללות לומר
שישראל נודרים בעת צרה כיעקב שהיה
נודר בעת צרה ליתן מעשר מכל".

רבי מאיר שפירא מלובלין: יהודי שקורא
את פרשת התוכחה עלול להיתפס ליאוש
ולחלישות הדעת ולחשוב שאין הוא שווה
מאומה. התורה סמכה את פרשת ערכין,
כדי לעודדו ולהוכיח לו, שיהודי בכל מצב
ובכל דרגה, אם רק עבר את החודש
הראשון לחייו תמיד יש לו שווי וערך.

וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי...
וְשַׁבְתָּהּ הָאָרֶץ שַׁבָּת לַה' [כה, א-ב]

מה ענין שמיטה אצל הר סיני?

החיד"א: עיקר טעם מצות השמיטה,
לחזק ולהשריש האמונה והבטחון בה,
שהכל ממנו יתברך. כשישבות מעבודת
האדמה, יווכח האדם לדעת שלא כוחותיו
ועמלו מצמיחים לו את פרי הארץ ואז
ישליך יהבו אל ה' ויהיו עיניו נשואות אליו
תמיד, שיספק לו די מחסורו. **השמיטה
והתורה, הן סיבה ותוצאה.** ע"י מצות
שמיטה יבואו לידי אמונה ובטחון ויגבירו
את לימוד התורה ומצוותיה.

וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְץ... וְרִדְפְתֶם אֶת
אֲבֹיְכֶם וְנִפְּלוּ לְפָנֵיכֶם לְחָרֵב [כו, ו]

הסדר לכאורה אמור להיות שונה,

יש להקדים 'ונפלו לפניכם לחרב'

'ונתתי שלום'?

ביאור הדברים: 'ונתתי שלום בארץ',
מתי? כשישרור שלום בארץ - **ביניכם
לבין עצמכם,** וריב לא יפריד בין אחים
ומדנים לא יפלגו מחנות, אז: 'ונפלו
לפניכם לחרב'.